

Svenska gymnasielärares erfarenheter från distansundervisning med anledning av Covid-19 pandemin

Marie Nilsberth, Yvonne Liljekvist, Christina Olin-Scheller,
Johan Samuelsson och Claes Hallquist

Department of Mathematics
and Computer Science

Working Papers in
Mathematics Education

Karlstad University | 2020:2

Svenska gymnasielärares erfarenheter från distansundervisning med anledning av Covid-19 pandemin

Marie Nilsberth, Yvonne Liljekvist, Christina Olin-Scheller,
Johan Samuelsson och Claes Hallquist

Department of Mathematics and Computer Science

Working Papers in Mathematics Education | NR 2020:2

Svenska gymnasielärares erfarenheter från distansundervisning med anledning av Covid-19 pandemin

Marie Nilsberth, Yvonne Liljekvist, Christina Olin-Scheller,
Johan Samuelsson och Claes Hallquist

Working Papers in Mathematics Education | 2020:2

urn:nbn:se:kau:diva-82559

ISBN 978-91-7867-200-4 (pdf)

© Författarna

Distribution:
Karlstad University
Department of Mathematics and Computer Science
651 88 Karlstad
054 700 10 00

Print: Universitetstryckeriet, Karlstad 2020

WWW.KAU.SE

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
FÖRORD	2
SVENSKA GYMNASIELÄRARES ERFARENHETER FRÅN DISTANSUNDERVISNING MED ANLEDNING AV COVID-19 PANDEMIN	
BAKGRUND	5
STUDIENS METOD OCH MATERIAL	6
RESULTATSAMMANFATTNING	8
<i>Tema 1: Didaktiska överväganden i förhållande till undervisningsinnehåll – en bedömningsdiskurs</i>	9
<i>Tema 2: Didaktiska överväganden i förhållande till interaktionsmönster – en relationell diskurs</i>	9
<i>Tema 3: Didaktiska överväganden i relation till stöd till elever – den kompensatoriska uppgiften</i>	10
SAMMANFATTANDE DISKUSSION	11
REFERENSER	13
BILAGA	16

Förord

Under våren 2020 startade vårt forskningsprojekt *Plattformspedagogik. En studie om att synliggöra nya rum för lärande i det digitala klassrummet*. Projektet är finansierat via Vetenskapsrådet (Dnr. 2019–03760) och leds av Marie Nilsberth. Det tar ett komparativt ämnesdidaktiskt perspektiv på användningen av digitala plattformar som verktyg för att orkestrera undervisningen och sätter fokus på de förändrade villkor som råder för undervisning i gymnasieskolan.

Skolämnen har olika karaktär, där vi lätt kan konstatera att skolämnen matematik, historia och svenska är inramade på olika sätt av såväl sina respektive ämnesstraditioner, som av förväntningar från elever och föräldrar. Vi kan därför få syn på olika aspekter av skolans digitalisering genom att, från just dessa tre ämnen, studera hur ämnesinnehåll och lärande påverkas. Planen är att följa samma elevgrupp i undervisningen över flera ämnen och studera hur ämnesinnehållet formas i klassrum, där olika typer av digitala verktyg används för att planera, genomföra och följa upp undervisningen. Syftet med projektet är i korthet att fördjupa kunskaperna om digitaliseringens betydelse för hur undervisning och lärande tar form i uppkopplade klassrum.

Men vi råder inte över allt. Covid-19 pandemin förändrade många saker under 2020, och vi behövde justera våra planer. Vi såg det samtidigt som en möjlighet att studera hur elever och lärare hanterade studier och undervisning i matematik, historia och svenska under så specifika förhållanden, där digitala verktyg och plattformar blev helt avgörande för undervisningens genomförande. Under året har vi därför genomfört en intervjuserie med lärare och elever i elva gymnasieskolor.

I den här delen av *Working Papers in Mathematics Education* sammanfattar vi några övergripande resultat från analysen av lärarintervjuerna, eftersom det finns ett stort intresse och behov av kunskap om hur lärare hanterat undervisningen under Covid-krisen. Texten berör tre teman i intervjuerna, som verkade vara oberoende av vilket ämne lärarna undervisade i. Lärarnas berättelser om denna hantering kan därför hjälpa oss förstå skolorganisationens inramande diskurser i ett vidare perspektiv. En längre och mer utförlig version av texten är under granskning i en internationell tidskrift.

Författarna, genom Yvonne Liljekvist

Svenska gymnasielärares erfarenheter från distansundervisning med anledning av Covid-19 pandemin¹

Under våren 2020 behövde den svenska gymnasieskolan, i likhet med skolor i många andra länder, snabbt ställa om sin undervisning till distans- eller fjärrundervisning med anledning av Covid-19-pandemin. Denna situation har beskrivits som ett omfattande ”great on-line learning experiment” (Zimmerman, 2020) och har ibland diskuterats som ett unikt tillfälle att föra undervisningens digitalisering framåt, i linje med de digitaliseringspolicies som förts fram på flera olika nivåer (Redecker, 2017; OECD 2016; Utbildningsdepartementet, 2017). Dock menar flera forskare, bland andra Hodges och kollegor (2020), att det finns skäl att vara försiktig med att dra slutsatsen att detta innebär en utveckling i linje med intentionerna på policynivån. Istället menar de att den nuvarande situationen ska förstås som ett svar på en mycket specifik kris, som kan beskrivas med det engelska uttrycket *Emergency Remote Teaching* (ERT), det vill säga som en slags krishantering i en svår situation (Hodges et al, 2020).

I linje med detta är utgångspunkten i den här studien att den nu aktuella övergången till fjärr- och distansundervisning är en händelse med unik potential som kan synliggöra, inte bara hur denna svåra situation hanteras med hjälp av digital teknik, utan också vilka inramningsdiskurser som kommer fram i olika pedagogiska och ämnesdidaktiska överväganden och beslut vid en kris.

Vårt intresse i den här studien riktar sig mot hur undervisningens innehåll och genomförande i tre olika skolämnen, matematik, historia och svenska, hanterades i gymnasieskolan under denna period av ERT. Syftet är att synliggöra, ur ett lärarperspektiv, vilka inramande diskurser som lärare relaterar till när de berättar om de olika didaktiska överväganden som de har gjort under denna period.

¹ Denna text är en förkortad och översiktlig sammanfattning av en studie som är under granskning i en internationell tidskrift.

Bakgrund

En utgångspunkt för den här studien är att perioden av ERT behöver förstås i relation till den svenska kontexten, och den nordiska traditionen av en ambition om en skola för alla, där de allra flesta ungdomar deltar även i den frivilliga skolform som gymnasieskolan är (se Blossing m.fl., 2014; Klette, 2018). Samtidigt har politiska reformer, som fria skolval, under senare decennier lett till en marknadsisering av den svenska skolan (Lundahl, 2016; Löfgren et al. 2018).

Skolinspektionen visar i sin rapport från maj 2020 (Skolinspektionen, 2020) att rektorer på gymnasieskolorna överlag redovisar att övergången till distansundervisning har fungerat bra. Skolorna rapporterar att det fanns en relativt god digital infrastruktur, som gjorde att man med kort varsel lyckades skapa en relativt väl fungerande struktur för undervisningen. Även Skolverket (2020) drar i en rapport från augusti samma år slutsatsen att många aspekter av undervisningen fungerade bra (till exempel verkar elevernas resultat i matematik och svenska inte märkbart ha försämrats). Men som helhet visas ändå en oroande bild: lärarnas arbetsbörda verkar ha ökat, skolans kompensatoriska uppdrag har varit svårare att genomföra och förutsättningar för specialundervisning har försämrats. Rapporten visar att det finns grupper av studenter som klarat av sina studier väl, men den visar också att det finns elevgrupper som det inte har fungerat lika bra för.

Det finns ännu få publicerade studier, som studerat undervisningen under ERT, men flera forskare menar att det finns anledning att särskilt uppmärksamma likvärdighetsaspekter, samt frågor om elevers integritet i samband med omställningen till distansundervisning (Morgan, 2020; Sahlberg, 2020; Williamson m.fl. 2020). Andra aspekter att uppmärksamma handlar om fysiska och materiella aspekter av den digitalt medierade undervisningen (Stenliden m.fl., 2020).

Studiens metod och material

Studien är en kvalitativ intervjustudie (Kvale & Brinkman, 2014), där vi följer gymnasielärare i matematik, historia och svenska (fem från varje ämne) under tre intervjutillfällen mellan april och september 2020. Med en narrativ ansats (e.g., Bamberg, 1997; Holstein & Gubrium, 2012) undersöker vi vilka diskursiva ramar som framträder i intervjusamtalen. I studien gjordes ett bekvämlighetsurval, där forskargruppen kontaktade lärare i sina befintliga nätverk (till exempel skolor med anknytning till lärarutbildning) med förfrågan om medverkan. Lärarna arbetar på elva olika skolor, belägna i både mindre (<30.000 invånare), mellanstora, och större orter (> 500.000 invånare) spridda över landet och med olika skolhuvudmän.

En intervjuguide konstruerades (se bilaga) med sex huvudteman:

- Lärarnas bakgrund
- Distansundervisningens organisering
- Ämnesinnehållet
- Sociala aspekter
- Interaktionsformer
- Bedömningspraktiker

Till varje tema fanns även en uppsättning följdfrågor. Samtliga forskare medverkade i genomförandet av intervjuerna, vilka varierade i tid mellan 25 och 50 minuter. Planen var att intervjua lärarna två gånger under våren (april och maj) och en gång under hösten (september). De flesta lärarna fullföljde studien, som totalt resulterade i 41 intervjuer (se Tabell 1).

Analysen inleddes med en tematisk analys (Braun & Clarke, 2006) i vilken 13 initiala innehållsliga teman identifierades med hjälp av analysprogrammet NVivo. I ett andra steg sammanfördes de initiala temana till mer övergripande teman. Dessa tog utgångspunkt i de olika ämnesdidaktiska överväganden som framträder i lärarnas berättelser. Tre av dessa övergripande teman valdes ut för fördjupad analys utifrån en narrativ ansats. Dessa teman berörde didaktiska överväganden i förhållande till (1) *undervisningens innehåll*, (2) *interaktionen mellan lärare och elev*, samt (3) *stöd till eleverna*.

Tabell 1. Översikt över deltagare och intervjutillfällen

Läraryd	Kön (Man/Kvinna)	Skola (id#)	Intervjudatum (dd.mm.åå)		
			#1	#2	#3
Sw A	Kvinna	1	30.3.20	4.5.20	11.9.20
Sw B	Kvinna	2	31.3.20	12.5.20	11.9.20
Sw C	Man	1	2.4.20	7.5.20	22.9.20
Sw D	Man	3	3.4.20	16.6.20	-
Sw E	Kvinna	4	23.4.20	11.6.20	17.9.20
Ma A	Man	2	1.4.20	-	-
Ma B	Kvinna	2	3.4.20	27.4.20	9.9.20
Ma C	Kvinna	1	1.4.20	29.4.20	11.9.20
Ma D	Man	5	3.4.20	30.4.20	11.9.20
Ma E	Kvinna	6	7.4.20	5.5.20	-
Hi A	Man	7	2.4.20	22.5.20	28.8.20
Hi B	Kvinna	8	24.4.20	28.5.20	9.9.20
Hi C	Man	9	27.4.20	25.5.20	18.9.20
Hi D	Man	10	30.4.20	26.5.20	3.9.20
Hi E	Man	11	4.5.20	25.5.20	9.9.20

Resultatsammanfattning

Under de första intervjuerna var den digitala tekniken i hög grad närvarande i intervjusamtalet, och lärarna talade om hur de hanterade situationen för att hitta godtagbara undervisningsformer, ibland beskrivet som “good-enough”, i förflyttningen från det fysiska klassrummet till de digitala rummen. De flesta skolor arbetade redan med en-till-en lösningar där varje elev hade sin egen dator i kombination med någon form av lärplattform. Detta gjorde att lärarna kände sig relativt väl förberedda när det gäller användandet av tillgängliga digitala verktyg och många såg sig som digitalt kompetenta. Men även om en hel del digital teknik redan fanns på plats, behövde de flesta skolor komplettera med ytterligare resurser – framförallt videokonferenssystem.

I den andra intervjuomgången, i maj månad, verkade de flesta lärare ha funnit någon slags vardag i krisen och kunde beskriva hur de funnit nya rutiner. Den bild som framträder visar stora variationer mellan skolor och lärare när det gäller former för kommunikation med eleverna, liksom för hur man gav instruktioner och uppgifter till dem. Det blev tydligt hur lärarna sällan använde bara en digital plattform, utan de kombinerade många olika digitala lösningar för att kunna hålla kontakt med alla elever. Inte minst gällde detta elever i behov av stöd, där lärarna berättade hur de arbetade på olika sätt för att både vara tillgängliga för, och aktivt söka upp, dessa elever. Detta resulterade i en stor mängd kommunikationskanaler att överblicka, vilket ofta upplevdes som arbetsamt.

I den tredje intervjuomgången, i september månad, var pandemiläget lugnare och skolorna bedrev undervisning på plats igen. På flera skolor hade man dock olika hybridformer av distans- och närundervisning med rullande scheman för hur olika elevgrupper fick arbeta hemifrån vissa dagar. Dessutom förekom det ofta att både elever och lärare med lätta förkylningssymptom uppmanades att delta hemifrån, vilket gjorde det vanligt med blandformer av fysiskt och digitalt medierad undervisning. Flera lärare kommenterade att de nu kände sig bättre förberedda om de skulle bli tvungna att övergå till distansundervisning igen.

I den narrativa analysen urskildes dominerande diskurser i de tre övergripande teman som analyserats närmare. Dessa teman var alltså oberoende av undervisningsämne.

Tema 1: Didaktiska överväganden i förhållande till undervisningsinnehåll – en bedömningsdiskurs

När det gäller didaktiska överväganden i förhållande till undervisningsinnehåll framträder en bild av att lärarna försökte hålla det intakt. Lärarna berättade om hur de framförallt utgick från den övergripande planering som redan fanns för våren, utan några större ändringar. Genomgående framträder i detta tema en stark bedömningsdiskurs som styrande, där lärarna förhåller sig till krav på att hinna gå igenom kursplanernas innehåll och skapa bedömningsunderlag för att kunna sätta betyg på alla elever, vilket fungerade styrande för val av innehåll och uppgifter. Särskilt tydligt blev detta för lärarna i matematik där de nationella proven inte genomfördes.

Vi kunde också notera att det förekom väldigt få (endast enstaka) exempel på att pandemisituationen i sig själv gjordes till undervisningsinnehåll. Detta reflekterade inte heller forskarna över i själva intervju-situationen, medan det i den efterföljande analysen kan tolkas som en frånvarande diskurs.

Tema 2: Didaktiska överväganden i förhållande till interaktionsmönster – en relationell diskurs

Som nämnts ovan använde skolorna redan någon slags lärplattform i undervisningen och eleverna hade tillgång till egna datorer. Dessa digitala verktyg var dock inte tillräckliga för att upprätthålla undervisningens interaktion, utan de flesta lärare berättade också om hur de på skolan fick lägga till videokonferenssystem som till exempel Google Meet, Teams eller Zoom för att kunna kommunicera med eleverna. Viss fortbildning verkar ha förekommit på alla skolor, men i stor utsträckning har ansvaret fallit på den enskilda läraren att hitta fungerande undervisningsformer. I matematikundervisningen framträdde särskilt behovet av program för att kunna ge visuellt stöd i undervisningen, som till exempel Whiteboard eller GeoGebra. I intervjuerna framträder

utöver detta en lång rad olika programvaror, som Hangout, Haldor och Discord, som tillsammans med vanliga sms och telefonsamtal, som användes för att upprätthålla lärar-elev relationen.

En tydlig diskurs om vikten av det fysiska klassrummet framträder i detta tema, där det krävs många olika kanaler för att kunna ersätta alla olika funktioner som det fysiska klassrummet erbjuder. Lärarna saknar undervisningskvaliteter som har att göra med att kunna ge individuell återkoppling till eleverna, att kunna läsa av kroppsspråk och blickar för att kunna bedöma förståelse och behov av stöd, och att kunna ha en överblick över vilka undervisningsmoment som många elever fastnar på och vad som ”går hem” och fungerar.

Tema 3: Didaktiska överväganden i relation till stöd till elever – den kompensatoriska uppgiften

Det tredje temat som framträder, utgjordes av berättelser om stöd till elever, ett område som pekats ut som särskilt kritiskt av bland andra Skolverket (2020). Distansundervisningen ställde större krav på elevers självständighet och ansvarstagande, och ställde även större krav på lärarens aktiva förhållningssätt till att ge stöd.

I lärarintervjuerna framträder en tydlig medvetenhet hos lärarna om elevernas behov av stöd, och en tydlig diskurs om lärarens och skolans kompensatoriska uppdrag. Flera lärare poängterar vikten av klassrummet som en fysisk mötesplats, där elever kan lära och få stöd inte bara av läraren, utan också av varandra. Flera lärare uppmärksammade också utmaningar och diskussioner kring elevers användning av webbkameran, där många elever visade motstånd mot att delta i undervisningen med bild. Detta motstånd ansågs ha olika orsaker, men inte minst framträdde en bild av att gränser mellan publikt och privat förskjuts i och med att inte bara eleverna visar sig i skolans videokonferenssystem, utan även att läraren via webbkamerorna får en inblick i elevens hemmiljö. Att eleverna kunde uppleva detta integritetskänsligt, var högst förståeligt menade flera av lärarna, och det var något som man även som lärare såg som problematiskt.

Sammanfattande diskussion

ERT under våren 2020 utgör ett historiskt sett unikt tillfälle, där inte bara gymnasieskolorna i Sverige utan också samhället i stort, på mycket kort tid, stod inför stora utmaningar att ställa om sin verksamhet. Samtidigt kan våra resultat bara förstås ur ett kort tidsperspektiv. Förmodligen kommer vi att kunna dra andra slutsatser om några år när vi med större säkerhet kan säga att vi befinner oss "efter" pandemin. Lärarnas erfarenheter vittnar om en vår där man med stor kraftansamling lyckades upprätthålla undervisningen i sina ämnen, i en svår situation, som närmast kan beskrivas i termer av en krisorganisation.

Den kris vi har beskrivit är ännu inte över, även om vi under början av hösten befunnit oss i en något mer normal situation när det gäller gymnasieskolans undervisning. När detta skrivs, november 2020, är pandemisituationen tilltagande och svenska gymnasieskolor har åter gått över till distansundervisning. Utifrån vår empiriskt grundade studie kan vi peka på såväl brister som styrkor i undervisningen under denna tid. Vi ser hur de senaste decenniernas digitala utveckling bestod provet och gjorde det möjligt att för en kort tid upprätthålla undervisningen.

När det gäller undervisningsinnehåll, framträder en stark bedömningsdiskurs som överordnad andra innehållsliga val. Lärarna upplever en stark förväntan att prioritera centrala innehåll i kursplanerna och på olika sätt inhämta betygsunderlag genom de uppgifter och prov som eleverna ges. Matematiklärarnas strävan att ersätta det betygsunderlag de väntat sig få från nationella prov, som ställdes in under våren, är ett exempel. Detta kan förstås mot bakgrund av ett generellt tilltagande fokus på betydelsen av att göra elevers resultat jämförbara i relation till såväl internationella mätningar som konkurrenständande i en marknadiserad skola (Lunddahl, 2016; Löfgren m.fl. 2018; Sievesvind och Wahlström, 2016).

Vi ser också hur det i intervjuerna finns en relationell diskurs i lärarnas tal om undervisningens genomförande, där alla de olika digitala plattformar, program och läromedel som kombineras, svårligen kan ersätta det fysiska klassrummets interaktionella möjligheter. Den relationella

diskursen handlar inte enbart om undervisningens socialiserande dimensioner, utan visar sig också i lärarnas förståelse av undervisningen vara avgörande för elevernas kunskapsutveckling när det gäller till exempel att ge feedback, fånga upp lärandeproblem eller att kunna visualisera och representera ett kunskapsinnehåll på ett fördjupat sätt.

En tredje tydligt framträdande diskurs utgörs av en kompensatorisk förståelse när lärarna talar om hur de i sin undervisning aktivt försöker hitta nya vägar för att kunna stödja elever i lärandet. Här blir det tydligt att lärarna förstår sitt uppdrag i enlighet med den nordiska skolmodellens ideal om en skola för alla (Blossing m.fl., 2014; Klette, 2018) där idealet är att kompensera för elevers olika förutsättningar genom att ge mer stöd till dem som har störst behov, och ha en beredskap för att finna olika vägar för olika elever.

Den pågående pandemin är en historiskt omvälvande händelse, som påtagligt engagerar och oroar alla samhällsmedborgare. Trots detta ser vi få uttryck för att den pågående situationen belystes utifrån de olika skolämnena. Vår tolkning är att det främst beror på ERT-situationen i sig, men om vi riktar blicken mot den utbildningspolitiska debatten, så saknas även där diskussioner om hur skolan kan bidra till att skapa kunskap och förståelse om det som sker. Detta, menar vi, är perspektiv som behöver lyftas in i en vidare utbildningspolitisk debatt om villkor för skolans roll att erbjuda elever en plats för kunskap som kan begrippliggöra aktuella samhällsutmaningar.

Referenser

- Bamberg, M. (1997). Positioning between structure and performance. *Journal of Narrative and Life History*, 7 (1–4), 335–342.
- Blossing, U., Imsen, G., & Moss, P. (Eds.). (2014). *The Nordic Education Model. 'A School for All' Encounters Neo-Liberal Policy*. Dordrecht: Springer.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*, Friday, 27 March, 2020.
- Holstein, J. A. & Gubrium, J. F. (2012). Introduction: Establishing a balance. In J. A. Holstein & J. F. Gubrium (Eds.), *Varieties of Narrative Analysis*, pp. 1–10. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kvale, S. & Brinkman, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun* (3rd Ed.). Lund: Studentlitteratur.
- Lundahl, L. (2016). Equality, inclusion and marketization of Nordic education: Introductory notes. *Research in Comparative & International Education*, 11(1), 3–12. doi: 10.1177/1745499916631059.
- Löfgren, H., Löfgren, R., & Pérez Prieto, H. (2018). Pupils' enactments of a policy for equivalence: Stories about different conditions when preparing for national tests. *European Educational Research Journal*, 17(5), 676–695. doi: 10.1177/1474904118757238.
- Morgan, H. (2020). Best Practices for Implementing Remote Learning during a Pandemic. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 93(3), 135–141, doi: 10.1080/00098655.2020.1751480.
- OECD (2016). Skills for a Digital World: 2016 Ministerial Meeting on the Digital Economy Background Report, OECD Digital Economy Papers, No. 250, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/5jlwz83z3wnw-en>
- Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. In Y. Punie (Ed), EUR 28775

- EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg. Retrieved 20180926 from <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>
- Sahlberg, P. (2020). Will the pandemic change schools? *Journal of Professional Capital and Community*, published online.
- Sivesind, K. & Wahlström, N. (2016). Curriculum on the European Policy Agenda: Global Transitions and Learning Outcomes from Transnational and National Points of View. *European Educational Research Journal* 15(3), 271–278.
- Skolverket. (2020). *Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet*, delredovisning 1. Dnr: 2020:1056. <https://www.skolverket.se/publikationer?id=7079>
- Skolinspektionen. (2020). *Gymnasieskolors distansundervisning under covid-19 pandemin: Skolinspektionens centrala iakttagelser efter intervjuer med rektorer*. Granskningsrapport. Dnr: SI 2020:3264.
- Stenliden, L., Bylund, A. M., Landkvist, L., Lind, L. E., Lundberg, S. K., Stenmark, H., & Wilhemsson, C. (2020). Lärares (digitala) kompetens före, under och efter covid-19. SocArXiv, June 18, 2020. Doi:10.31235/osf.io/bvca3.
- Utbildningsdepartementet. (2017). *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet*. Bilaga till regeringsbeslut I: 1, 2017-10-19, (Dnr: U2017/04119/S) <https://www.regeringen.se/4a9d9a/contentassets/oob3d9118b0144f6bb95302f3e08d11c/nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolvasendet.pdf>
- Wahlström, N. (2014). Equity: policy rhetoric or a matter of meaning of knowledge? Towards a framework for tracing the ‘efficiency–equity’ doctrine in curriculum documents. *European Educational Research Journal* 13(6), 731–742. doi:10.2304/eerj.2014.13.6.731
- Williamson, B., Eynon, R. & Potter, J. (2020). Pandemic politics, pedagogies and practices: digital technologies and distance education during the coronavirus emergency. *Learning, Media and Technology*, 45(2), 107–114, doi: 10.1080/17439884.2020.1761641.

Zimmerman, J. (2020). Coronavirus and the Great Online-Learning Experiment. *Chronicle of Higher Education*, 10 March, 2020.

Bilaga

I bilagan presenteras intervjuguiden, som utarbetades av forskargruppen. Olika delar betonades under intervjuens gång. Till exempel efterfrågades inte bakgrundsfaktorer vid varje intervju, och frågorna kopplades till tidigare intervjuer ”Förra gången berättade du att...”.

Intervjuguide lärare

- Lite bakgrund om dig själv som lärare; utbildning, antal år som yrkesverksam, vilka ämnen
- Berätta hur ni organiserar undervisningen i [ditt ämne] så att den kan ske på distans?
 - Var sitter du (på skolan/i klassrummet/ hemma)? Var sitter eleverna? Förändras detta över tid?
 - Schemaläggning jämfört med ordinarie?
 - Gemensamma förberedelser/ramar i kollegiet? Ämneslag? Ämnesövergripande?
 - Vilken/vilka plattformar använder du/ni?
 - Vilka strukturer fanns tidigare? Vad är nytt?
- Vilka utmaningar och möjligheter upplever du med att undervisa i [ditt ämne] med lärplattformar?
 - Hur ser du på användning av lärplattformar generellt?
 - På distans generellt??
 - Vad har det betytt för din yrkesroll?
 - Har du prövat något nytt i och med övergången till distans? Ed-tech program?
 - Har du hittat nya kommunikationsvägar i distansundervisningen?
 - Aktualiseras nya utmaningar för dig nu?
 - Vad betyder det för ditt ämne/olika ämnen??
- Hur kan du framställa ämnesinnehåll i [ditt ämne] i distansundervisningen?
 - Vilka delar av ditt ämne prioriterar du i distansundervisningen? På vilka grunder, motivera?
 - Är det något ämnesinnehåll som faller bort, som inte går att genomföra?
 - Vilka undervisningsmaterial använder du i distansundervisningen?

- Ersätter du läromedel som du i vanliga fall använder med något annat?
- Tillför du nya läromedel? Digitala (ed-tech)? Sådant elever har hemma? Resurser i det omgivande samhället?
- Sociala aspekter av undervisningen i [ditt ämne], stöd till alla elever?
 - Hur ser du på möjligheter att ge en likvärdig undervisning till alla elever?
 - Elevers olika möjligheter att få stöd hemma?
 - Kan man se att olika elever vinner/förlorar på omställningen? Föräldrars betydelse?
 - Hur kan du bibehålla relationer till alla elever på distans? Vad betyder det för undervisningens kvalitet?
 - Hur blir du som lärare tillgänglig för dina elever? När du alla elever? Behöver du begränsa din tillgänglighet?
 - Hur blir du tillgänglig för kollegor och skolläda? Ämnesmöte på distans? Sociala medier?
- Hur skapar man förutsättningar för olika interaktionsformer i undervisningen i [ditt ämne]
 - Helklassundervisning? Ledarskap?
 - Individuellt arbete? Stöd till enskilda elever? Hur fånga upp till det gemensamma?
 - Grupparbeten? Stöd i processen till gruppen?
 - Hur förändras undervisningens dramaturgi under lektionen? Inledning, genomgång, aktiviteter, uppföljning, avslutning?
 - Har din undervisning förändrats under den här processen (vid olika intervjutillfällen)?
- Hur ser bedömningspraktiker ut i [ditt ämne] i distansundervisningen?
 - Hur kan du följa upp elevers lärande (formativa praktiker)? Muntligt/skriftligt? Andra sätt?
 - Utformning av prov (summativa praktiker)? Muntligt/skriftligt? Andra sätt?
 - Hur säkerställer du att det är elevens kunskaper du bedömer? Risk för fusk/plagiat?
 - Är det något bedömningsunderlag som faller bort, som inte går att genomföra?

Tidigare publicerade rapporter i serien

- 2018:1 Jorryt van Bommel, Yvonne Liljekvist & Christina Olin-Scheller.
Capturing, Managing and Analyzing Teachers' Informal Professional Development on Social Media
- 2018:2 Arne Engström. *Semiotiska perspektiv i matematikdidaktik - En introduktion*
- 2019:1 Jorryt van Bommel & Yvonne Liljekvist. *Docentföreläsningar i Matematikens didaktik - Karlstads universitet 12 juni 2019*
- 2019:2 Maria Fahlgren & Mats Brunström. *Geometriska begrepp och metoder i historien - Exempen area och klassiska konstruktioner*
- 2020:1 Elisabet Mellroth. *Collaborative Learning as a Sustainable Structure of Teaching Practice for Supporting Mathematically Highly Able Students*

Svenska gymnasielärares erfarenheter från distansundervisning med anledning av Covid-19 pandemin

ISBN 978-91-7867-200-4 (pdf)

Working Papers in Mathematics Education

Karlstad University | 2020:2
